

Assignatura:	28926 HISTÒRIA DE L'ART ANTIC				
Professor/a:	Miquel Carceller Sindreu				
Cicle:	PRIMER	Curs:	PRIMER	Quadrimestre:	SEGON
Crèdits:	12	Tipus:	TRONCAL		
Horari de classe:	Grup 1: Dimarts i Dijous 08:30 - 10:00 Grup 2: Dimarts i Dijous 11:30 -13:00				

CONTINGUT:

Aquest programa inclou la matèria que conforma la segona part d'aquesta assignatura. Aquesta darrera part es dedicarà a l'estudi de l'art procedent de dues realitats geogràfiques i culturals ben diferenciades: Egipte i el Pròxim Orient (concretament la civilització mesopotàmica). Així doncs, suposarà un acostament a ambdues civilitzacions des dels seus inicis protohistòrics fins a les seves darreres èpoques de floriment artístic i cultural.

OBJECTIUS:

Aproximació a l'art de les cultures del Pròxim Orient i d'Egipte.

TEMARI:

1. MESOPOTÀMIA

1.1 Introducció. Geografia. Ètnia. Societat. Religió. Característiques generals de l'art mesopotàmic.

1.2 Protohistòria. Cultures de Hassuna, Samarra, Halaf i El-Obeid.

1.3 Sumer.

1.3.1 Període d'Uruk i Jemdet -Nasr : L'arribada dels sumeris (escriptura). Arquitectura de caire religiós: el temple (materials constructius i decoració). Estatuària de petit format. Esteles i relleus. Glíptica. Pintura.

1.3.2 Dinàstic antic: Arquitectura religiosa/palatina. Necròpolis reials (ex.: tombes reials d'Ur). Estatuària i relleu votius (plaques i esteles). Glíptica.

1.4 Accad. Vestigis arquitectònics. Escultura en pedra i bronze de gran format. Esteles. Glíptica.

1.5 Període neosumeri.

1.5.1 Els Guti: Escultura (sobretot de gran format)

1.5.2 III^a Dinastia d'Ur: Construccions religioses i palatines (Ziqurratu, temples, palaus...). Estatuària. Esteles votives. Glíptica.

1.6 Babilònia.

1.6.1 Època paleobabilònica: Període d'Isin-Larsa. Hammurapi i la seva nissaga.

Arquitectura palatina i templària . Palau de Mari (pintura). Escultura reial i popular. Relleu.

1.6.2 Època kassita (mesobabilònica): Arquitectura religiosa. Escultura i relleu (ex.: els Kudurru)

1.6.3 Època neobabilònica o Caldea: Nabucodonosor. Arquitectura templària i palatina. Porta d'Ištar.

1.7 Assíria.

1.7.1 Període paleoassiri: Arquitectura (Assur). Relleu. Pintura

1.7.2 Període neoassiri: Arquitectura (Nínive, Khorsabad, Nemrod). Relleu (ortostrats, esteles i obeliscs). Escultura.

2. EGIPTE

2.1 Introducció. Geografia. Ètnia. Societat. Religió. Característiques generals de l'art egipci.

2.2 El neolític egipci i l'època predinàstica. Period. Badariense, Nagada I i Nagada II. La dinastia 0

2.3 Època Tinita (din. I-II). Arquitectura de tipus funerari (palaus, tombes...)

2.4 Regne Antic (din. III-VI).

2.4.1 Din. III-IV: Recinte de Djesert. Piràmides d'Esnofru. Conjunt de Guiza. Tombes privades. Escultura i relleus.

2.4.2 Din. V-VI: Variacions en l'arquitectura funerària reial. Temples solars. Textos de les piràmides. Tombes privades. Escultura i relleus.

2.5 Primer període intermediari (din. VII-XI ini.).

2.6 Regne Mig (din. XI ex.-XII). Noves tendències en l'arquitectura funerària (ex: Deir el-Bahari).

Innovacions en l'escultura regia. Estatuària privada de petit format. Joieria. Pintura mural.

2.7 Segon període intermediari (din. XIII-XVII).

2.8 Imperi Nou (din. XVIII-XX).

2.8.1 Els Tutmòsides: Hipogeus reials i privats. Temples funeraris (ex.: Medinet Habu...) i temples a les divinitats (ex.: Karnak, Luxor ...). Escultura exempta monumental. Omamentació mural.

2.8.2 El període amarnià: Protagonistes i raons del cisma. Canvis substancials en l'arquitectura (Akhetaton) i l'escultura (ex.: colossos del Geempaton). Escultura de petit format. Relleu (reials i privat). Omamentació mural.

2.8.3 Els Ramèsides: Assentament definitiu del retorn a "l'ortodòxia". Temples rupestres. Les tombes de Deir el-Medina.

2.9 Tercer període intermediari (din. XXI-XXIV).

2.10 Baixa Època (din. XXV-XXX).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Mesopotàmia

FRANKFORT, H. (1996), *Arte y arquitectura del Oriente Antiguo*, Madrid, *Manuales de Arte Cátedra*.

HROUDA, B. (1991), *El Antiguo Oriente*, Barcelona.

MARGUERON, J.C. *Los Mesopotamicos*, Madrid, *Cátedra*.

MOORTGART, A. (1969), *The Art of Ancient Mesopotamia*, Londres-Nova York.

PARROT, A. (1969), *Sumer*, Madrid 2

PARROT, A. (1970), *Assur*, Madrid 2

STROMMINGER, E.-HIRMER, M. (1964)** *Cinq millénaires d'Art Mesopotamien*, Paris. 2

* ROUX, G. (1987), *Mesopotamia. Historia política, económica y cultural*, Madrid, Akal.

* SODEN, W. von, (1987), *Introducción al Orientalismo antiguo*, Sabadell, AUSA

Egipte

ALDRED, C. (1993), *Arte egipcio*, Barcelona, Destino.

BAINES, J.; MÁLEK, J. (1988), *Egipto. Dioses, templos y faraones*, (Atlas culturales del mundo), Barcelona, Folio.

BONGIOANNI, A.; CROCE, M^ªS. (2001), *The Illustrated Guide to the Egyptian Museum in Cairo*, Cairo.

DONADONI, S. (2002), *El arte egipcio*, Madrid, Istmo

REEVES, N.; WILKINSON, R.H. (1998), *Todo sobre el Valle de los Reyes*, Barcelona, Destino.

ROBINS, G. (1997), *The Art of Ancient Egypt*, Londres.

STEVENSON SMITH, W (2000), *Arte y arquitectura del Antiguo Egipto*, Madrid, *Manuales de Arte Cátedra*.

WILKINSON, R.H. (1998), *Cómo leer el arte egipcio*, Barcelona, Crítica.

WILKINSON, R.H. (2000), *The Complete Temples of Ancient Egypt*, Londres, Thames and Hudson.

* KEMP, B.J. (1992), *Antiguo Egipto. Anatomía de una civilización*, Barcelona, Crítica.

* PADRÓ, J. (1996), *Historia del Egipto faraónico*, Madrid, Alianza.

AVALUACIÓ:

Examen: 80% de la nota final. Treball tutoritzat: 20% de la nota final.

TUTORIA INTEGRADA:

Realització d'una visita i d'un treball escrit sobre un tema relacionat amb la visita efectuada. La tutoria integrada d'aquesta assignatura es portarà a terme al despatx del professor i servirà per assignar la visita, seleccionar el treball i comentar amb l'alumne el progressiu desenvolupament d'aquest. Per al bon aprenentatge de l'estudiant, considerem imprescindible la tutorització dels primers treballs universitaris, raó per la qual l'estudiant haurà d'acomplir obligatòriament un mínim de dues tutories.